

Okul Yöneticilerinin Bilgi Teknolojileri İle İlgili Eğitimleri Alma ve Kullanma Durumlarının İncelenmesi*

The Study Of The Adequacy Of School Administrators' Using And Receving Training About Information Technologies

Deniz GÖRGÜLÜ¹, Rıdvan KÜÇÜKALİ², Şükrü ADA³

Özet

Bu çalışma, okul yöneticilerinin bilgi teknolojileri ile ilgili eğitimleri alma ve kullanma durumlarını ortaya koymayı ve bunları etkileyen değişkenlerin neler olduğunu belirlemeyi amaçlamıştır. Çalışma, tarama modelinde bir araştırmadır. Araştırmanın örneklemi, 2012-2013 eğitim öğretim yılında Konya ili Karatay, Meram ve Selçuklu ilçelerine bağlı resmi okullarda görev yapan 282 okul yöneticisinden oluşmaktadır. Araştırmada Şişman-Eren (2010) tarafından geliştirilen veri toplama aracı kullanılmıştır. Araştırma sonucunda okul yöneticilerinin çoğunluğunun kelime işlemci, elektronik tablola, sunum, internet, e-posta, okul yönetiminde eğitim teknolojisi uygulamaları konularında eğitim alarak kullandıkları; veri tabanı, web sayfası hazırlama, animasyon, grafik programları ile elektronik tahta konularında eğitim almayı kullanmadıkları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilgi Teknolojileri, Eğitim, Okul yöneticileri.

Abstract

This study aims at revealing the school administrators' situations about getting and using education on information technologies and identifying the variables affecting these issues.. The research is in scanning model. The sample of the research consists of 282 school administrators who have been working in state schools in Karatay, Selçuklu and Meram, districts of Konya, in the academic year of 2012-2013. The data collection tool which was developed by Şişman-Eren (2010) was applied in the research. At the end of the research, the findings demonstrated that most of the school administrators received training and have been using word processor, cell values, presentations, internet, e- mail and educational technology applications in the school management. On the other hand, they didn't receive training and haven't been using database, website preparing programs, animation programs, graphic programs and electronic board.

Key Words: Information Technologies, Education, School Administrators.

* Bu makale "Bilgi Toplumuna Geçiş Sürecinde Okul Yöneticilerinin Teknolojik Liderlik Yeterliliklerinin İncelenmesi (Konya İli Örneği) başlıklı yüksek lisans tezine dayalı olarak hazırlanmıştır.

¹ MEB, denizgorgulu87@gmail.com

² Yrd.Doç.Dr., Atatürk Üniversitesi, ridvankucukali@atauni.edu.tr

³ Yrd. Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi, sruada@atauni.edu.tr

Giriş

Çağımızda bilgi teknolojileri alanındaki gelişmeler toplumların yapısını ve eğitim sistemlerini etkileyen faktörlerin başında gelmektedir. Bilgi ve iletişim teknolojileri özellikle 1950'lerden sonra olağanüstü hızlı bir gelişme göstermiştir (Sağlam, 2007). Üretilen bilgiler ışığında ortaya çıkan araç, gereç ve yeni bilgiler insanların çevreyi anlamalarını kolaylaştırmaktadır (Uysal, 2009). Kartal (2002) bilgi teknolojilerini, bilginin toplanmasını, işlenmesini, saklanmasını, gerektiğinde herhangi bir yere iletilmesini ya da herhangi bir yerden bu bilgiye erişilmesini sağlayan teknolojilerin bütünü olarak tanımlamaktadır.

Teknolojide son yıllarda meydana gelen hızlı değişim ve gelişimle beraber bilginin iletilmesi, kullanılması, paylaşılması, yayılması bir zorunluluk haline gelmiştir. Yaşanan gelişim ve değişimler, iletişim, ekonomi ve eğitim gibi sistemleri yeniden yapılandırmayı gerekli kılmış; bu durum eğitim kurumlarının yapı ve işlevlerine yansiyarak, eğitim anlayışına farklı bir bakış açısı getirmiştir. Günümüzde toplumlar, eğitim sisteminin çıktısı olan insan gücünden düşünceyi üretmesini, yaratmasını ve etkin bir biçimde kullanmasını beklemektedir. Bu nedenle eğitim sistemi içindeki öğrenci, öğretmen ve eğitim ortamlarının profilleri de yeniden şekillenmek zorundadır (Akin, 2007).

Eğitimde kullanılan bilgi teknolojileri geleneksel eğitim sisteminin duvarlarını aşmaktadır. Bilgi teknolojisi kaynakları kullanımı öğrenciye, öğretmene, programlar ve eğitim araçları açısından ve mekân sınırlamasının ortadan kaldırması açısından önemli yararlar sağlamaktadır.(Sağlam, 2007) Özkul ve Girginer (2001) eğitimde bilgi teknolojilerinin şu nedenlerden dolayı kullanıldığını belirtmektedirler:

- Eğitim ve öğretime erişimi artırmak,
- Öğrenimin kalitesini yükseltmek,
- Eğitim maliyetlerini azaltmak,
- Eğitimde maliyet etkinliği sağlamak,
- Teknolojik değişim zorunluluğuna karşılık vermek,
- Öğrencilere çalışma ve özel hayatlarında ihtiyaç duyacakları becerileri teknoloji ile sağlamak.

Çağımızda bilimsel ve teknolojik gelişmeler bir taraftan yeni eğitim gereksinimleri yaratmakta, diğer taraftan da eğitim uygulamalarına yeni olanaklar sunmaktadır. Bu olanakların başında şüphesiz çağımıza damgasını vuran bilgisayar gelmektedir. Bilgisayar, toplumsal yaşamın birçok alanında kullanılmaya başlanmış ve günlük yaşantımızın vazgeçilmez birer aracı haline gelmiştir. Bilgisayarın toplum yaşamında giderek yaygınlaşması, yarının dünyasının bugünkünden çok değişik, karmaşık ve ileri düzeyde olacağı izlenimini vermektedir. İnsanların yenedünyaya ayak uydurabilmeleri ve toplumun gereksinmelerini karşılayabilmeleri için bilgisayarı tanıma ve kullanma becerilerine sahip olmalarını gerektirmektedir. (Yaşar, 1988).

Eğitimde bilgisayar kullanımı, diğer öğretim araçlarından farklı olarak öğretim ve öğrenme açısından benzersiz imkânlar sunan çok yönlü bir yöntemdir. Bilgisayarların eğitimdeki önemi ve bilgi

teknolojilerini diğer araçlardan ayıran en önemli özelliği üretim, öğretim, yönetim, sunu ve iletişim aracı olarak kullanılabilmesidir (Yalın, 2003). Uşun (2004)'a göre eğitim alanında bilgisayarlar şu nedenlerden dolayı kullanılmaya başlamıştır:

- Öğrenci sayılarının hızla artması,
- Öğretmen-öğrenci oranlamasında ortaya çıkan öğretmen yetersizliği,
- Bireylere öğretilmesi gereken bilgi miktarının hızla artması sonucu içeriğin daha karmaşık bir hale gelmesi. Belirtilen bu nedenlerden dolayı bilgisayarların eğitimde kullanılması zorunluluk haline gelmiştir.

Bilgi teknolojilerinin okulda ve bu bağlamda öğrenme-öğretme sürecinde etkin kullanımında rol oynayan en önemli öğelerin başında okul yöneticisi gelmektedir. Teknolojinin okulda etkin kullanılması açısından öğretme-öğrenme süreci, yönetim ve destek sistemleri, değerlendirme sistemi, sosyal ve ahlaki yönlerden birçok konuda yeni bir bakış açısına sahip olmayı zorunlu kılmaktadır (Şeyhoğlu, 2005).

Ülkemizde Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, bilgi teknolojilerinin okullarda kullanımına ilişkin 2001 yılında 53 sayılı genelgeyi göndererek okul müdürlerinin bu konudaki görevlerini şöyle açıklamıştır (Turan, 2002):

- Bünyesinde bilgi teknolojisi sınıfı bulunan okul müdürleri, bu sınıflar ile eğitim teknolojisi araçlarının amacına uygun, etkin, verimli, yaygın ve yoğun bir şekilde kullanılabilmesini; bilgi teknolojisi araçlarının sürekli işletimde kalmasını ve konuyla ilgili öğretmen eğitimlerinin okul bazında planlanmasını sağlamak üzere gerekli tedbiri alacaklardır,
- Bilgisayarlardan amaç dışı yararlanılması önlenecektir,
- Arıza durumunda garanti antlaşması yapılan firma aranacak ve yetkili kişiler dışında kimse müdahale etmeyecektir,
- Okullarında bulunan materyallerden çevre okulların da yararlanmaları sağlanacaktır,
- Okullarında bulunan yazılımların, CD'lerini ve kitapların orijinal olmasını kontrol ederek telif hakkına riayet edilecektir,
- Okullarını internete bağlayarak çevrenin imkânlarını kullanarak internete bağlı olma durumlarını sürdüreceklerdir,
- Okulu çevrenin kültürü ve öğretim merkezi hâline getireceklerdir.

Okul yöneticilerinin bilgi teknolojilerine ilişkin yukarıda bahsedilen görev ve sorumlulukları yerine getirebilmeleri için bazı yeterliklere sahip olmaları gerekmektedir. Bilgisayar ve teknoloji ile ilgili temel kavramları anlama, belli başlı yazılımları ve donanımları tanıyabilme, kelime işlemci, hesaplama tablosu, sunu programı, internet kullanımı gibi birtakım temel bilgi teknolojileri becerilerine sahip olma, bu yeterliklerden bazılarıdır (Akkaya, 2010).

Araştırmanın Problem Cümlesi

“Okul yöneticilerinin bilgi teknolojileri ile ilgili eğitimleri alma ve kullanma durumlarını etkileyen değişkenler nelerdir?” olarak belirlenmiştir.

Alt Problemler

1. Okul yöneticilerinin bilgi teknolojileri ile ilgili eğitimleri alma ve kullanma durumları ile görev yaptıkları okul türü arasında ilişki var mıdır?
2. Okul yöneticilerinin bilgi teknolojileri ile ilgili eğitimleri alma ve kullanma durumları ile görev türleri arasında ilişki var mıdır?
3. Okul yöneticilerinin bilgi teknolojileri ile ilgili eğitimleri alma ve kullanma durumları ile mesleki kademeleri arasında ilişki var mıdır?
4. Okul yöneticilerinin bilgi teknolojileri ile ilgili eğitimleri alma ve kullanma durumları ile cinsiyetleri arasında ilişki var mıdır?

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu araştırma, okul yöneticilerinin bilgi teknolojileri ile ilgili eğitimleri alma ve kullanma durumlarını ortaya koymayı ve bunları etkileyen değişkenlerin neler olduğunu belirlemeyi amaçlamaktadır.

Araştırma sonuçlarının, okul yöneticilerinin bilgi teknolojileriyle ilgili eğitimleri alma ve kullanma durumlarını ortaya koyması açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Ayrıca araştırma, okul yöneticilerinin bilgi teknolojileriyle ilgili eğitimleri alma ve kullanma durumlarını etkileyen değişkenlerin belirlenmesi ve bunlara yönelik çözüm önerilerinin geliştirilmesi bakımından önem taşımaktadır.

Yöntem

Okul yöneticilerinin bilgi teknolojileri ile ilgili eğitimleri alma ve kullanma durumlarını ortaya koymayı ve bunları etkileyen değişkenleri belirlemeyi amaçlayan bu çalışma, tarama modelinde bir çalışmadır. Araştırmanın evrenini, 2012-2013 eğitim öğretim yılında Konya ili Karatay, Meram ve Selçuklu ilçelerine bağlı resmi okul öncesi, ilkokul, ortaokul, genel lise ve mesleki teknik liselerde görev yapan okul yöneticileri (müdür, başmüdür yardımcısı ve müdür yardımcısı) oluşturmaktadır. İlgili ilçelerde görev yapan 902 okul yöneticisinden kademeli örnekleme metodu kapsamında oransız örneklem alma yoluyla 290 okul yöneticisine veri toplama aracının gönderilmesine karar verilmiştir. Örneklem belirlendikten sonra veri toplama aracının uygulanacağı okullar belirlenmiş ve gerekli izinler alınmıştır. Uygulama sonucunda eksik ya da hatalı doldurulan anketlerin elemesi yapıldıktan sonra kalan 282 okul yöneticisinin cevapladığı ölçekler değerlendirmeye alınmıştır. Araştırmaya katılan okul yöneticilerine ait bilgiler Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Okul Yöneticilerine Ait Bilgiler

		n	%
Görev Yapılan Okul Türü	Okul Öncesi	15	5,3
	İlkokul	99	35,1
	Ortaokul	89	31,6
	Genel Lise	34	12
	Mesleki ve Teknik Lise	45	16
Görev Türü	Okul Müdürü	118	41,8
	Müdür Başyardımcısı	26	9,2
	Müdür Yardımcısı	138	49
Mesleki Kıdem	1-5 Yıl	14	5
	6-10 Yıl	37	13,1
	11-15 Yıl	72	25,5
	16-20 Yıl	54	19,1
	21 Yıl ve Üzeri	105	37,2
Cinsiyet	Erkek	254	90,1
	Kadın	28	9,9
Toplam		282	100

Tablo 1'e göre, araştırmaya katılan okul yöneticilerinin 15'i okul öncesi, 99'u ilkokul, 89'u ortaokul, 34'ü genel lise ve 45'i mesleki ve teknik lisede görev yapmaktadır. Okul yöneticilerinin 118'i okul müdürü, 26'sı müdür başyardımcısı ve 138'i müdür yardımcısı görevindedir. Okul yöneticilerinin 14'ü 1-5 yıl arası, 37'si 6-10 yıl arası, 72'si 11-15 yıl arası, 54'ü 16-20 yıl arası ve 105'i 21 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahiptir. Okul yöneticilerinin 254'ü erkek ve 28'i bayandır.

Araştırmada kullanılan veri toplama aracı, Şişman-Eren (2010)'in "İlköğretim Okul Müdürlerinin Eğitim Teknolojilerini Sağlama ve Kullanmada Gösterdikleri Liderlik Davranışları" adlı çalışmasından araştırmacıdan izin alınarak kullanılmıştır. Veri toplama aracının güvenilirliği ölçülmüş, yapılan analiz sonucunda Cronbach's Alpha güvenirlik katsayısı, .72 olarak bulunmuştur. Veri toplama aracının birinci bölümünde kişisel bilgilere ait 4 madde bulunmaktadır. İkinci bölümde ise okul yöneticilerinin bilgi teknolojileri ile ilgili eğitimleri alma ve kullanma durumlarına ilişkin 10 madde bulunmaktadır.

Araştırmaya katılanların kişisel bilgileri ile durumlarını belirlemeye yönelik maddeler ile okul yöneticilerinin bilgi teknolojileri ile ilgili eğitimleri alma ve kullanma durumlarına ilişkin yöneltilen maddelerin analizinde betimsel istatistiklerden yararlanılmıştır. Araştırmada okul yöneticilerinin bilgi teknolojileri ile ilgili eğitimleri alma ve kullanma durumlarıyla cinsiyetleri arasındaki ilişkinin belirlenmesinde t-testi ile Levene's testi kullanılmıştır. Okul yöneticilerinin bilgi teknolojileri ile ilgili eğitimleri alma ve kullanma durumlarıyla görev yapılan okul türü, görev türü ve mesleki kıdem değişkenleri arasındaki ilişkinin belirlenmesinde tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Ancak, varyans analizi için önce Levene Testi uygulanmış ve varyans homojenliği test edilmiştir. Levene testinde $p < 0,05$ bulunduğu takdirde (varyansların homojen olmadığı durumlarda) varyans

analizi yerine parametrik olmayan testlerden Kruskal Wallis-H Testi, kullanılmıştır. Kruskal Wallis-H Testi sonucunda ortaya çıkan farkın kaynağının belirlenmesinde Mann-Whitney U testi kullanılmıştır.

Bulgular

Okul yöneticilerinin bilgi teknolojileri ile ilgili eğitimleri alma ve kullanma durumlarını ortaya koymayı ve bunları etkileyen değişkenleri belirlemeyi amaçlayan bu çalışmada, öncelikle okul yöneticilerinin eğitim teknolojileriyle ilgili eğitimleri alma ve bunları kullanma durumlarına ilişkin betimsel istatistikler Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Okul Yöneticilerinin Eğitim Teknolojileriyle İlgili Eğitimleri Alma ve Bunları Kullanma Durumlarına Göre Dağılımları

Eğitimler	Eğitimini almadım.		Eğitimini aldım.		Eğitimini almadım.		Eğitimini aldım.	
	Kullanmıyorum		Kullanmıyorum		Kullanıyorum		Kullanıyorum	
	n	%	n	%	n	%	n	%
a) Kelime İşlemci	7	2.5	13	4.6	47	16.7	215	76.2
b) Elektronik Tablolama	11	3.9	17	6	62	22	192	68.1
c) Sunum	46	16.3	29	10.3	65	23	142	50.4
d) Veri Tabanı	144	51.1	32	11.3	47	16.7	59	20.9
e) İnternet, e-posta	6	2.1	10	3.5	111	39.4	155	55
f) E-okul, mebbis vb. uygulamalar	3	1.1	9	3.2	103	36.5	167	59.2
g) Web sayfası hazırlama programları	157	55.7	48	17	27	9.6	50	17.7
h) Animasyon programları	174	61.7	25	8.9	45	16	38	13.5
i) Grafik programları	169	59.9	22	7.8	49	17.4	42	14.9
j) Elektronik tahta	155	55	26	9.2	29	10.3	72	25.5

Tablo 2'den elde edilen bulgulara göre şu yorumlar yapılabilir:

Kelime işlemci programları konusunda, okul yöneticilerinin %76.2'sinin bu konuda eğitim alıp kullandıkları, %16,7'sinin eğitim almayıp kullandıkları, %4.6'sının eğitim alıp kullanmadıkları, %2.5'inin eğitim almayıp kullanmadıkları tespit edilmiştir.

Elektronik tablolaama programları konusunda, okul yöneticilerinin %68.1'inin bu konuda eğitim alıp kullandıkları, %22'sinin eğitim almayıp kullandıkları, %6'sının eğitim alıp kullanmadıkları, %3,9'unun eğitim almayıp kullanmadıkları belirlenmiştir.

Sunum programları konusunda, okul yöneticilerinin %50.4'ünün bu konuda eğitim alıp kullandıkları, %23'ünün eğitim almayıp kullandıkları, %16.3'ünün eğitim almayıp kullanmadıkları, %10.3'ünün eğitim alıp kullanmadıkları ortaya konmuştur.

Veri tabanı programları konusunda, okul yöneticilerinin %51.1'inin bu konuda eğitim almayıp kullanmadıkları, %20.9'unun eğitim alıp kullandıkları, %16.7'sinin eğitim almayıp kullandıkları, %11.3'ü eğitim alıp kullanmadıkları gözlenmiştir.

İnternet ve e-posta konusunda, okul yöneticilerinin %55'inin bu konuda eğitim alıp kullandıkları, %39.4'ünün eğitim almayıp kullandıkları, %3.5'inin eğitim alıp kullanmadığı, %2.1'inin eğitim almayıp kullanmadıkları göze çarpmaktadır.

E-okul, mebbis vb. uygulamalar konusunda, okul yöneticilerinin %59.2'sinin bu konuda eğitim alıp kullandıkları, %36.5'inin eğitim almayıp kullandıkları, %3.2'sinin eğitim alıp kullanmadığı, %1.1'inin eğitim almayıp kullanmadıkları tespit edilmiştir.

Web sayfası hazırlama programları konusunda, okul yöneticilerinin %55.7'sinin bu konuda eğitim almayıp kullanmadıkları, %17.7'sinin eğitim alıp kullandıkları, %17'sinin eğitim alıp kullanmadığı, %9.6'sının eğitim almayıp kullandıkları belirlenmiştir.

Animasyon programları konusunda, okul yöneticilerinin %61.7'sinin bu konuda eğitim almayıp kullanmadıkları, %16'sının eğitim almayıp kullandıkları, %13.5'inin eğitim alıp kullandıkları, %8.9'unun eğitim alıp kullanmadıkları ortaya konmuştur.

Grafik programları konusunda, okul yöneticilerinin %59.9'unun bu konuda eğitim almayıp kullanmadıkları, %17.4'ünün eğitim almayıp kullandıkları, %14.9'unun eğitim alıp kullandıkları, %7.8'inin eğitim alıp kullanmadıkları gözlenmiştir.

Elektronik tahta konusunda, okul yöneticilerinin %55'inin bu konuda eğitim almayıp kullanmadıkları, %25.5'inin eğitim alıp kullandıkları, %10.3'ünün eğitim almayıp kullandıkları, %9.2'sinin eğitim alıp kullanmadıkları tespit edilmiştir.

Tablo 2'den okul yöneticilerinin büyük çoğunluğunun kelime işlemci, elektronik tablolaama, sunum, internet, e-posta, e-okul, mebbis vb. uygulamalar konularında eğitim alarak kullandıkları; veri tabanı,

web sayfası hazırlama, animasyon, grafik programları ile elektronik tahta konularında eğitim almayı kullanmadıkları sonucu elde edilmektedir.

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Okul yöneticilerinin bilgi teknolojileriyle ilgili eğitimleri alma ve kullanma durumlarıyla görev yaptıkları okul türleri arasındaki ilişkinin belirlenmesinde ilk olarak varyansların homojenlik değerleri Levene testiyle ortaya konmuştur.

Tablo 3. Varyansların Homojenlik Testi Sonuçları

	Levene Testi	Sd1	Sd2	P
Kelime İşlemci	1.041	4	277	.386
Elektronik Tablolama	1.150	4	277	.333
Sunum	2.734	4	277	.029
Veri Tabanı	2.041	4	277	.089
İnternet E-posta	1.603	4	277	.174
E-okul, mebbis vb. Uygulamalar	.198	4	277	.939
Web Sayfası Hazırlama Programları	.657	4	277	.622
Animasyon Programları	1.528	4	277	.194
Grafik Programları	1.016	4	277	.400
Elektronik Tahta	3.605	4	277	.007

Tablo 3 incelendiğinde sunum ve elektronik tahta konuları dışında varyansların homojen dağılım gösterdiği görülmektedir. Bu durumda sunum ve elektronik tahta konularında Kruskal Wallis H-Testine başvurulurken diğer konularda ise tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır.

Tablo 4. Okul Yöneticilerinin Bilgi Teknolojileriyle İlgili Eğitimleri Alma ve Kullanma Durumlarıyla Görev Yaptıkları Okul Türü Arasındaki İlişki

		Kareler Top.	S.D.	Kareler Ort.	F	p
Kelime İşlemci	Gruplararası	.724	4	.181	.386	.819
	Grupları içi	129.943	277	.469		
	Toplam	130.667	281			

Elektronik Tablolama	Gruplararası	1.581	4	.395	.650	.627
	Gruplarıçi	168.408	277	.608		
	Toplam	169.989	281			
Veri Tabanı	Gruplararası	5.663	4	1.416	.934	.444
	Gruplarıçi	419.773	277	1.515		
	Toplam	425.436	281			
İnternet E-posta	Gruplararası	1.925	4	.481	1.072	.371
	Gruplarıçi	124.348	277	.449		
	Toplam	126.273	281			
E-okul, mebbis vb. uygulamalar	Gruplararası	1.130	4	.283	.746	.561
	Gruplarıçi	104.941	277	.379		
	Toplam	106.071	281			
Web sayfası hazırlama programları	Gruplararası	6.840	4	1.710	1.267	.283
	Gruplarıçi	373.969	277	1.350		
	Toplam	380.809	281			
Animasyon programları	Gruplararası	4.513	4	1.128	.877	.478
	Gruplarıçi	356.526	277	1.287		
	Toplam	361.039	281			
Grafik programları	Gruplararası	2.116	4	.529	.386	.818
	Gruplarıçi	379.289	277	1.369		
	Toplam	381.404	281			

Tablo 4 incelendiğinde okul yöneticilerinin ilgili konulardaki eğitim alma ve kullanma durumlarının görev yaptıkları okul türlerine bağlı olarak farklılaşmadığı gözlenmektedir.

Tablo 5. Okul Yöneticilerinin Sunum ve Elektronik Tahta Konularında Eğitim Alma ve Kullanma Durumlarıyla Görev Yaptıkları Okul Türleri Arasındaki İlişkiye Ait Kruskal Wallis H-Testi Sonuçları

	Chi-Square	Sd	P
Sunum	2.385	4	.665
Elektronik tahta	53.667	4	.000

Tablo 5'e göre okul yöneticilerinin sunum konusunda eğitim alma ve kullanma durumlarının görev yaptıkları okul türüne bağlı olarak farklılaşmadığı belirlenmiştir. Elektronik tahta konusunda ise okul yöneticilerinin eğitim alma ve kullanma durumlarının görev yaptıkları okul türüne göre farklılaştığı tespit edilmiştir. Ortaya çıkan farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla Mann Whitney U-Testi uygulanmıştır.

Tablo 6. Görev Yapılan Okul Türüne Göre Okul Yöneticilerinin Elektronik Tahta Konusunda Eğitim Alma ve Kullanma Durumlarında Ortaya Çıkan Farklılığa İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Görev Türü	N	Mean Rank	Sum of Ranks	Z	Mann-Whitney U	p
Okul Öncesi	15	53.30	799.50	-0.627	679.500	.531
İlkokul	99	58.14	5755.50			

Okul Öncesi	15	49.47	742.00			
Ortaokul	89	53.01	4718.00	-0.507	622.000	.612
Okul Öncesi	15	12.63	189.50			
Genel Lise	33	29.89	986.50	-4.385	69.500	.000
Okul Öncesi	15	22.80	342.00			
Mesleki ve Teknik Lise	45	33.07	1488.00	-2.124	222.000	.034
İlkokul	99	95.26	9431.00			
Ortaokul	89	93.65	8335.00	-0.24	4.330	.810
İlkokul	99	55.46	5491.00			
Genel Lise	33	99.61	3287.00	-6.266	541.000	.000
İlkokul	99	66.58	6591.00			
Mesleki ve Teknik Lise	45	85.53	3849.00	-2.821	1.641	.005
Ortaokul	89	50.41	4486.50			
Genel Lise	33	91.41	3016.50	-6.226	481.500	.000
Ortaokul	89	61.23	5449.50			
Mesleki ve Teknik Lise	45	79.90	3595.50	-2.945	1.444	.003
Genel Lise	33	49.64	1638.00			
Mesleki ve Teknik Lise	45	32.07	1443.00	-3.664	408.000	.000

Tablo 6 incelendiğinde;

- Genel liselerde görev yapan okul yöneticilerinin elektronik tahta konusunda eğitim alma ve kullanma durumlarının diğer okul türlerinde görev yapan okul yöneticilerine göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu,
- Mesleki ve teknik liselerde görev yapan okul yöneticilerinin elektronik tahta konusunda eğitim alma ve kullanma durumlarının okul öncesi, ilkokul ve ortaokullarda görev yapan okul yöneticilerine göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu tespit edilmiştir.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Okul yöneticilerinin bilgi teknolojileriyle ilgili eğitimleri alma ve kullanma durumlarıyla görev türleri arasındaki ilişkinin belirlenmesinde ilk olarak varyansların homojenlik değerleri Levene testiyle ortaya konmuştur.

Tablo 7. Varyansların Homojenlik Testi Sonuçları

	Levene Testi	Sd1	Sd2	P
Kelime İşlemci	5,536	2	279	.004
Elektronik Tablolama	2.757	2	279	.065

Sunum	1.806	2	279	.166
Veri Tabanı	2.602	2	279	.076
İnternet E-posta	.913	2	279	.402
E-okul, mebbis vb. Uygulamalar	.319	2	279	.727
Web Sayfası Hazırlama Programları	2.817	2	279	.061
Animasyon Programları	.317	2	279	.728
Grafik Programları	.031	2	279	.969
Elektronik Tahta	.974	2	279	.379

Tablo 7 incelendiğinde kelime işlemci konusu dışında varyansların homojen dağılım gösterdiği görülmektedir. Bu durumda kelime işlemci konusunda Kruskal Wallis H-Testine başvurulurken diğer konularda ise tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır.

Tablo 8. Okul Yöneticilerinin Bilgi Teknolojileriyle İlgili Eğitimleri Alma ve Kullanma Durumlarıyla Görev Türleri Arasındaki İlişki

		Kareler Top.	S.D.	Kareler Ort.	F	p
Elektronik Tablolama	Gruplararası	1.699	2	.850	1.408	.246
	Gruplarıçi	168.290	279	.603		
	Toplam	169.989	281			
Sunum	Gruplararası	.699	2	.349	.276	.759
	Gruplarıçi	352.738	279	1.264		
	Toplam	353.436	281			
Veri Tabanı	Gruplararası	4.562	2	2.281	1.512	.222
	Gruplarıçi	420.875	279	1.509		
	Toplam	425.436	281			
İnternet E-posta	Gruplararası	.052	2	.026	.058	.944
	Gruplarıçi	126.221	279	.452		
	Toplam	126.273	281			
E-okul, mebbis vb. uygulamaları	Gruplararası	.194	2	.097	.256	.774
	Gruplarıçi	105.877	279	.379		
	Toplam	106.071	281			
Web sayfası hazırlama programları	Gruplararası	3.377	2	1.689	1.248	.289
	Gruplarıçi	377.431	279	1.353		
	Toplam	380.809	281			
Animasyon programları	Gruplararası	1.774	2	.887	.689	.503
	Gruplarıçi	359.265	279	1.288		
	Toplam	361.039	281			

Grafik programları	Gruplararası	.559	2	.280	.205	.815
	Gruplarıçi	380.845	279	1.365		
	Toplam	381.404	281			
Elektronik tahta	Gruplararası	3.086	2	1.543	.920	.400
	Gruplarıçi	467.765	279	1.677		
	Toplam	470.851	281			

Tablo 8 incelendiğinde, okul yöneticilerinin görev türlerinin (müdür, başmüdür yardımcısı, müdür yardımcısı) belirtilen konularla ilgili eğitimleri alma ve kullanma durumlarını etkilemediği tespit edilmiştir.

Tablo 9. Okul Yöneticilerinin Kelime İşlemci Konusunda Eğitim Alma ve Kullanma Durumlarıyla Görev Türleri Arasındaki İlişkiye Ait Kruskal Wallis H-Testi Sonuçları

	Chi-Square	Sd	P
Kelime İşlemci	4.184	2	.123

Tablo 9 incelendiğinde okul yöneticilerinin kelime işlemci konusunda eğitim alma ve kullanma durumlarıyla görev türleri arasında anlamlı bir farklılığın meydana gelmediği görülmektedir.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Okul yöneticilerinin bilgi teknolojileriyle ilgili eğitimleri alma ve kullanma durumlarıyla mesleki kıdemleri arasındaki ilişkinin belirlenmesinde ilk olarak varyansların homojenlik değerleri Levene testiyle tespit edilmiştir.

Tablo 10. Varyansların Homojenlik Testi Sonuçları

	Levene Testi	Sd1	Sd2	P
Kelime İşlemci	6.098	4	277	.000
Elektronik Tablolama	4.625	4	277	.001
Sunum	5.068	4	277	.001
Veri Tabanı	2.140	4	277	.076
İnternet E-posta	1.299	4	277	.271
E-okul, mebbis vb. Uygulamalar	1.667	4	277	.158
Web Sayfası Hazırlama Programları	1.048	4	277	.383

Animasyon Programları	1.265	4	277	.284
Grafik Programları	1.145	4	277	.335
Elektronik Tahta	1.283	4	277	.277

Tablo 10 incelendiğinde kelime işlemci, elektronik tablola ve sunum konuları dışında varyansların homojen dağılım gösterdiği görülmektedir. Bu durumda kelime işlemci, elektronik tablola ve sunum konularında Kruskal Wallis H-Testine başvurulurken diğer konularda ise tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır.

Tablo 11. Okul Yöneticilerinin Bilgi Teknolojileriyle İlgili Eğitimleri Alma ve Kullanma Durumlarıyla Mesleki Kıdemleri Arasındaki İlişki

		Kareler Top.	S.D.	Kareler Ort.	F	P
Veri Tabanı	Gruplararası	7.728	4	1.932	1.281	.278
	Gruplarıçi	417.709	277	1.508		
	Toplam	425.436	281			
İnternet E-posta	Gruplararası	1.730	4	.433	.962	.429
	Gruplarıçi	124.543	277	.450		
	Toplam	126.273	281			
E-okul, mebbis vb. uygulamalar	Gruplararası	2.656	4	.664	1.779	.133
	Gruplarıçi	103.415	277	.373		
	Toplam	106.071	281			
Web sayfası hazırlama programları	Gruplararası	2.629	4	.657	.481	.749
	Gruplarıçi	378.179	277	1.365		
	Toplam	380.809	281			
Animasyon programları	Gruplararası	2.984	4	.746	.577	.679
	Gruplarıçi	358.055	277	1.293		
	Toplam	361.039	281			
Grafik programları	Gruplararası	1.989	4	.497	.363	.835
	Gruplarıçi	379.415	277	1.370		
	Toplam	381.404	281			
Elektronik tahta	Gruplararası	6.845	4	1.711	1.022	.396
	Gruplarıçi	464.006	277	1.675		
	Toplam	470.851	281			

Tablo 11 incelendiğinde okul yöneticilerinin mesleki kıdemlerinin bilgi teknolojileriyle ilgili konulardaki eğitimleri alma ve kullanma durumlarını etkilemediği gözlenmektedir.

Tablo 12. Okul Yöneticilerinin Kelime İşlemci, Elektronik Tablolama ve Sunum Konularında Eğitim Alma ve Kullanma Durumlarıyla Mesleki Kıdemleri Arasındaki İlişkiye Ait Kruskal Wallis H-Testi Sonuçları

	Chi-Square	Sd	P
Kelime İşlemci	7.649	4	.105
Elektronik Tablolama	7.676	4	.104
Sunum	9.956	4	.041

Tablo 12 incelendiğinde okul yöneticilerinin kelime işlemci ve elektronik tablolama konularında eğitim alma ve kullanma durumlarıyla mesleki kıdemleri arasında anlamlı bir farklılığın oluşmadığı göze çarpmaktadır. Sunum programı konusunda ise okul yöneticilerinin eğitim alma ve kullanma durumlarıyla mesleki kıdemleri arasında anlamlı bir farklılığın olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 13. Mesleki Kıdemlerine Göre Okul Yöneticilerinin Sunum Programları Konusunda Eğitim Alma ve Kullanma Durumlarında Ortaya Çıkan Farklılığa İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Görev Türü	N	Mean Rank	Sum of Ranks	Z	Mann-Whitney U	p
1-5 yıl	14	22.71	318.00	-1.066	213.000	.286
6-10 yıl	37	27.24	1008.00			
1-5 yıl	14	39.14	548.00	-0.779	443.000	.436
11-15 yıl	72	44.35	3193.00			
1-5 yıl	14	30.07	421.00	-1.045	316.00	.296
16-20 yıl	54	35.65	1925.00			
1-5 yıl	14	64.14	898.00	-0.505	677.000	.614
21 yıl ve üzeri	105	59.45	6242.00			
6-10 yıl	37	56.86	2104.00	-0.488	1.263	.625
11-15 yıl	72	54.04	3891.00			
6-10 yıl	37	46.00	1702.00	.000	999.000	1.000
16-20 yıl	54	46.00	2484.00			
6-10 yıl	37	83.99	3107.50	-2.287	1.480	.022
21 yıl ve üzeri	105	67.10	7045.50			
11-15 yıl	72	62.13	4473.50	-0.54	1.846	.589
16-20 yıl	54	65.32	3527.50			
11-15 yıl	72	98.43	7087.00	-2.165	3.101	.030
21 yıl ve üzeri	105	82.53	8666.00			
16-20 yıl	54	91.30	4930.00	-2.380	2.225	.017
21 yıl ve üzeri	105	74.19	7790.00			

Tablo 13 incelendiğinde; 6-10, 11-15 ve 16-20 yıl arası mesleki kıdeme sahip okul yöneticilerinin sunum programları konusunda eğitim alma ve kullanma durumlarının 21 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip okul yöneticilerine göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Dördüncü Probleme İlişkin Bulgular

Okul yöneticilerinin bilgi teknolojileriyle ilgili eğitimleri alma ve kullanma durumlarıyla cinsiyetleri arasındaki ilişkiyi belirlemek için öncelikle okul yöneticilerinin bilgi teknolojileriyle ilgili eğitimleri alma ve kullanma durumlarının cinsiyetlere göre dağılımı Tablo 14'te verilmiştir.

Tablo 14. Okul Yöneticilerinin Bilgi Teknolojileriyle İlgili Eğitimleri Alma ve Kullanma Durumlarının Cinsiyetlere Göre Dağılımı

	Cinsiyet	N	\bar{X}	S
Kelime İşlemci	Erkek	254	2.66	.697
	Kadın	28	2.71	.535
Elektronik Tablolama	Erkek	254	2.54	.788
	Kadın	28	2.61	.685
Sunum	Erkek	254	2.06	1.132
	Kadın	28	2.21	1.031
Veri Tabanı	Erkek	254	1.06	1.230
	Kadın	28	1.18	1.249
İnternet E-posta	Erkek	254	2.50	.681
	Kadın	28	2.21	.499
E-okul mebbis vb. uygulamalar	Erkek	254	2.57	.617
	Kadın	28	2.29	.535
Web sayfası hazırlama programları	Erkek	254	.92	1.172
	Kadın	28	.68	1.090
Animasyon programları	Erkek	254	.81	1.147
	Kadın	28	.82	1.020
Grafik programları	Erkek	254	.86	1.173
	Kadın	28	.96	1.105
Elektronik tahta	Erkek	254	1.11	1.308
	Kadın	28	.64	1.096

Tablo 14 incelendiğinde;

- Kelime işlemci, elektronik tablolama, sunum, veri tabanı, animasyon ve grafik programları konularında kadın okul yöneticilerinin, erkek yöneticilere göre daha yüksek bir ortalamaya sahip oldukları,
- İnternet ve e-posta, okul yönetiminde eğitim teknolojisi uygulamaları, web sayfası hazırlama programları, elektronik tahta konularında ise erkek okul yöneticilerinin, kadın okul yöneticilerine göre daha yüksek bir ortalamaya sahip oldukları görülmektedir.

Okul yöneticilerinin bilgi teknolojileriyle ilgili eğitimleri alma ve kullanma durumları konusunda erkek ve bayan yöneticilerin sahip oldukları ortalamalar arasında anlamlı bir farklılığın olup olmadığının tespiti için t-testi uygulanmıştır. T-testi yapılırken gruplar arasında varyans problemi olup olmadığı da dikkate alınarak, Levene's Testi sonuçlarına göre doğru uyarlamaların yapılmasına dikkat edilmiştir. Elde edilen sonuçlar Tablo 15'te verilmiştir.

Tablo 15. Cinsiyete Göre Okul Yöneticilerinin Bilgi Teknolojileriyle İlgili Eğitimleri Alma ve Kullanma Durumlarına İlişkin T-Testi Sonuçları

		Levene's Testi		T Testi		
		F	Sig	T	S.D.	p
Kelime İşlemci	Eşit varyans var	.965	.327	-.389	280	.698
	Eşit varyans yok			-.480	37.925	.634
Elektronik Tablolama	Eşit varyans var	1.166	.281	-.462	280	.644
	Eşit varyans yok			-.517	35.370	.608
Sunum	Eşit varyans var	.642	.424	-.694	280	.488
	Eşit varyans yok			-.748	34.582	.459
Veri Tabanı	Eşit varyans var	.044	.833	-.471	280	.638
	Eşit varyans yok			-.465	33.047	.645
İnternet E-posta	Eşit varyans var	7.560	.006	2.154	280	.032
	Eşit varyans yok			2.761	39.085	.009
E-okul, mebbis vb. uygulamalar	Eşit varyans var	1.831	.177	2.316	280	.021
	Eşit varyans yok			2.599	35.437	.014
Web sayfası hazırlama programları	Eşit varyans var	.394	.531	1.030	280	.304
	Eşit varyans yok			1.091	34.249	.283
Animasyon programları	Eşit varyans var	.448	.504	-.046	280	.963
	Eşit varyans yok			-.051	34.977	.960
Grafik programları	Eşit varyans var	.015	.904	-.439	280	.661
	Eşit varyans yok			-.461	34.071	.648
Elektronik tahta	Eşit varyans var	10.837	.001	1.821	280	.070
	Eşit varyans yok			2.098	36.052	.043

Tablo 15 incelendiğinde, erkek okul yöneticilerinin internet ve e-posta, e-okul, mebbis vb. uygulamalar ile elektronik tahta konularında eğitim alma ve kullanma konusundaki durumlarının kadın yöneticilere göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu bulgudan, diğer belirtilen konularda okul yöneticilerinin eğitim alma ve kullanma durumlarının cinsiyetlerine bağlı olarak değişmediği sonucu çıkarılabilir.

Sonuç ve Tartışma

Yapılan bu çalışmada, okul yöneticilerinin bilgi teknolojileri ile ilgili eğitimleri alma ve kullanma durumlarını ortaya koymak ve bunları etkileyen değişkenleri belirlemek amaçlanmıştır. Bu bölümde

araştırmada elde edilen bulgular çerçevesinde varılan sonuçlar ile bu sonuçlara yönelik öneriler ele alınmıştır.

Kelime işlemci programı konusunda, okul yöneticilerinin büyük çoğunluğunun bu konuda eğitim olarak kullandıkları görülmektedir. Okul yöneticilerinin kelime işlemci programını yaygın olarak kullanmalarına yönelik bulgu, pek çok araştırma bulgusuyla benzerlik göstermektedir (Brockmeier, Sermon & Hope, 2005; Cantürk, 2007; Ergişi, 2005; Heaton & Washington, 1999; Şişman-Eren, 2010). Ayrıca okul yöneticilerinin kelime işlemci konusunda eğitim alma ve kullanma durumlarının görev yapılan okul türü, görev türü, mesleki kıdem ve cinsiyet değişkenlerine bağlı olarak değişmediği sonucu elde edilmiştir.

Elektronik tablolama konusunda, okul yöneticilerinin büyük çoğunluğunun bu konuda eğitim olarak kullandıkları tespit edilmiştir. Bu bulgu Şişman-Eren (2010)'in bulgusuyla benzerlik gösterirken, Ergişi (2005)'nin okul müdürleri ve müdür yardımcılarının elektronik tablolama programıyla ilgili davranışları ara sıra gösterdiklerine ilişkin bulgusuyla farklılık göstermektedir. Ayrıca okul yöneticilerinin elektronik tablolama konusunda eğitim alma ve kullanma durumlarının belirtilen değişkenlere bağlı olarak değişmediği sonucuna ulaşılmıştır.

Sunum programları konusunda, okul yöneticilerinin büyük çoğunun eğitim olarak kullandıkları belirlenmiştir. Bu bulgu Şişman-Eren (2010)'in bulgusuyla benzerlik gösterirken, Ergişi (2005)'nin bulgusuyla farklılık göstermektedir. Ayrıca okul yöneticilerinin sunum programını, kelime işlemci ve elektronik tablolama programlarına göre daha az kullandığı görülmektedir. Bu bulgu, Heaton ve Washington (1999), Brockmeier ve diğerleri (2005), Ergişi (2005), Petük (2005), Munis (2006) Cantürk (2007), Şişman-Eren (2010) tarafından yapılan araştırma bulgularıyla paralellik göstermektedir. Okul yöneticilerinin sunum programı konusunda eğitim alma ve kullanma durumlarının mesleki kıdem değişkenine bağlı olarak farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Buna göre 6-10, 11-15 ve 16-20 yıl arası mesleki kıdeme sahip okul yöneticilerinin sunum programları konusunda eğitim alma ve kullanma durumlarının 21 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip okul yöneticilerine göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Veri tabanı programları konusunda, okul yöneticilerinin büyük çoğunluğunun eğitim almadığı ve bu programları kullanmadıkları görülmektedir. Bu bulgu, Heaton ve Washington (1999), Brockmeier ve diğerleri (2005), Cantürk (2007) ve Şişman-Eren (2010) tarafından yapılan araştırmaların bulgularıyla örtüşmektedir. Ayrıca okul yöneticilerinin veri tabanı programları konusunda eğitim alma ve kullanma durumlarının belirtilen değişkenlere bağlı olarak değişmediği sonucuna ulaşılmıştır.

İnternet ve e-posta konusunda, okul yöneticilerinin büyük çoğunluğunun bu konuda eğitim olarak kullandıkları tespit edilmiştir. Bu bulgu, Heaton ve Washington (1999)'ın okul yöneticileri için geliştirilen teknoloji eğitimi programı araştırmalarında e-posta ve internet kullanımının en sık kullanılan uygulamalar olarak ortaya çıkması, Anderson ve Dexter (2000)'in okul müdürlerinin e-postayı yaygın olarak kullandıkları, Brockmeier ve diğerleri (2005)'nin okul müdürlerinin e-posta programını etkin olarak kullandıkları, Weber (2006)'in okul müdürlerinin özellikle iletişim amaçlı olarak bilgisayarı yüksek düzeyde kullandıkları, Cantürk (2007)'ün okul yöneticilerinin internet uygulamalarını çok

yüksek sıklıkta, elektronik posta uygulamalarını yüksek sıklıkta kullanmaları ve Şişman-Eren (2010)'in okul müdürlerinin internet ve e-postayı yaygın olarak kullandıkları bulgularıyla örtüşmektedir. Ayrıca okul yöneticilerinin internet ve e-posta konusunda eğitim alma ve kullanma durumlarının cinsiyet değişkenine bağlı olarak farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Erkek okul yöneticilerinin bu konudaki durumlarının kadın yöneticilere göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

E-okul, mebbis vb. uygulamalar konusunda, okul yöneticilerinin büyük çoğunluğunun bu konuda eğitim alarak kullandıkları belirlenmiştir. Okul yöneticilerinin neredeyse tamamına yakınının e-okul, mebbis vb. uygulamaları kullanmalarına neden olarak günümüzde okullara ait iş ve işlemlerin bu tür uygulamalar üzerinden yapılması gösterilebilir. Ayrıca okul yöneticilerinin e-okul, mebbis vb. uygulamalar konusunda eğitim alma ve kullanma durumlarının cinsiyet değişkenine bağlı olarak farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Erkek okul yöneticilerinin bu konudaki durumlarının kadın yöneticilere göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Web sayfası hazırlama programları konusunda, okul yöneticilerinin büyük çoğunluğunun bu konuda eğitim almayı kullanmadıkları görülmektedir. Bu bulgu, Şişman-Eren (2010)'in bulgusuyla benzerlik göstermektedir. Günümüzde her okulun web sayfasının olduğu düşünüldüğünde, okul yöneticilerinin bu konuda eğitim almalarının gerekli olduğu söylenebilir. Ayrıca okul yöneticilerinin web sayfası hazırlama programları konusunda eğitim alma ve kullanma durumlarının belirtilen değişkenlere bağlı olarak değişmediği sonucuna ulaşılmıştır.

Animasyon programları konusunda, okul yöneticilerinin büyük çoğunluğunun bu konuda eğitim almayı kullanmadıkları görülmektedir. Bu bulgu, Şişman-Eren (2010)'in bulgusuyla benzerlik göstermektedir. Ayrıca okul yöneticilerinin animasyon programları konusunda eğitim alma ve kullanma durumlarının belirtilen değişkenlere bağlı olarak değişmediği sonucuna ulaşılmıştır.

Grafik programları konusunda, okul yöneticilerinin büyük çoğunluğunun bu konuda eğitim almayı kullanmadıkları görülmektedir. Bu bulgu, Şişman-Eren (2010)'in bulgusuyla benzerlik göstermektedir. Ayrıca okul yöneticilerinin animasyon programları konusunda eğitim alma ve kullanma durumlarının belirtilen değişkenlere bağlı olarak değişmediği sonucuna ulaşılmıştır.

Elektronik tahta konusunda, okul yöneticilerinin büyük çoğunluğunun bu konuda eğitim almayı kullanmadıkları görülmektedir. Bu bulgu, Şişman-Eren (2010)'in bulgusuyla benzerlik göstermektedir. Ayrıca okul yöneticilerinin elektronik tahta konusunda eğitim alma ve kullanma durumlarının görev yapılan okul türü ve cinsiyet değişkenlerine bağlı olarak farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Buna göre genel liselerde görev yapan okul yöneticilerinin elektronik tahta konusunda eğitim alma ve kullanma durumlarının diğer okul türlerinde görev yapan okul yöneticilerine göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir. Mesleki ve teknik liselerde görev yapan okul yöneticilerinin elektronik tahta konusunda eğitim alma ve kullanma durumlarının ilkökul ve ortaokullarda görev yapan okul yöneticilerine göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu duruma neden olarak, ülkemizde elektronik tahta uygulamasının genel ve mesleki teknik liselerde başlatılmış olması gösterilebilir. Araştırmadan elde

edilen bulgulara göre elektronik tahta konusunda eğitim alma ve kullanma durumu açısından erkek okul yöneticilerinin düzeyinin, kadın okul yöneticilerine göre daha yüksek olduğu elde edilen bir diğer sonuçtur.

Araştırmada okul yöneticilerinin büyük çoğunluğunun kelime işlemci, elektronik tablola, sunum, internet, e-posta, e-okul, mebbis vb. uygulamalar konularında eğitim alarak kullandıkları görülmektedir. Günümüzde bilginin kendini sürekli olarak güncelleştirmesinden ötürü okul yöneticileri mevcut durumlarıyla yetinmeyerek kendilerini devamlı olarak yenilemelidirler. Bu bağlamda okul yöneticileri hizmet içi eğitimlere ve özel kurslara katılarak bu alanlardaki yeterliklerini geliştirebilirler.

Araştırmada okul yöneticilerinin veri tabanı, web sayfası hazırlama, animasyon, grafik programları ile elektronik tahta konularında yeterli eğitimi almadıkları görülmektedir. Okullarda teknolojinin kullanılması konusunda öğrenci ve öğretmenlere model olması gereken okul yöneticilerinin bu konulardaki eksikliklerini gidermeleri gerekmektedir. Bu bağlamda okul yöneticileri teknoloji konusunda kendilerini yetersiz hissettikleri konularda eğitimlere katılmalıdırlar. Bu konuda üniversitelerle işbirliği içinde okul yöneticilerine eğitimler verilebilir.

Kaynaklar

- Akın, M. (2007). Bilgisayar ve İnternet Teknolojilerinden Yararlanmanın Uygulama Alan Bilgisi Oluşturma Yönünde Etkisi (Erzincan Eğitim Fakültesi Örneği). *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(2), 49-70.
- Akkaya, A.E. (2011). *Okul Yöneticilerinin Bilgi Teknolojileri Becerilerinin ve Tutumlarının Geliştirilmesi: Bir Hizmetiçi Eğitim Uygulaması*. Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi, Antalya.
- Anderson, R. E. ve Dexter, S. (2000). *School technology leadership: Incidence and impact*. Center for Research on Information Technology and Organizations. IT in Education.
- http://www.crito.uci.edu/tlc/findings/report_6/report_6.pdf adresinden 15.02.2013 tarihinde alınmıştır.
- Brockmeier, L. L., Sermon, J. & Hope, W. (2005). Principals' relationship with computer technology. *NASSP Bulletin*, 89(643), 45-63.
- Cantürk, G. (2007). *Bilgisayar Teknolojisinin Okul Yönetiminde Kullanımında Okul Yöneticilerinin Bilgisayar Teknolojisine Karşı Tutumları ile Kullanma Düzeyleri ve Öğretmenlerin Bilgisayar Teknolojisini Kullanma Düzeyi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Akdeniz Üniversitesi, Antalya.
- Ergişi, K. (2005). *Bilgi teknolojilerinin Okulda Etkin Kullanımı ile İlgili Okul Yöneticilerinin Teknolojik Yeterliklerinin Belirlenmesi (Kırıkkale İli Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale.
- Heaton, L. A. & Washington, L. A. (1999). *Developing technology training for principals*. Proceedings of American Educational Research Association (AERA), Montreal, Quebec, Canada.

- Kartal, A. (2002). *Bilgi Teknolojisi*. Ankara: Remzi Kitabevi.
- Munis, V. (2006). *İlköğretim Okullarında Görev Yapan Müdürlerin Kişisel ve Yönetmel Profilleri (Gaziantep İli Örneği)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep.
- Özkul, A. E. ve Girginer, N. (2001). Uzaktan Eğitimde Teknoloji ve Etkinlik. *Birinci Uluslararası Eğitim Teknolojileri Sempozyumu*, Sakarya.
- Petük, E. (2005). *Bilgi Teknolojisi Sınıflarının Bilgisayar Destekli Eğitimdeki Rolüne İlişkin Yönetici ve Öğretmen Görüşleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Sağlam, F. (2007). *İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Derslerinde Bilgi Teknolojisi Kaynaklarından Yararlanma Öz-Yeterlikleri ve Etki Algılarının Deđerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.
- Şeyhoğlu, M. (2005). *Öğretmenlerin ve Yöneticilerin Bilgisayar Kaygı Düzeyleri*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Şişman-Eren, E. (2010). *İlköğretim Okul Müdürlerinin Eğitim Teknolojilerini Sağlama ve Kullanmada Gösterdikleri Liderlik Davranışları*. Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Turan, S. (2002). Teknolojinin Okul Yönetiminde Etkin Kullanımında Eğitim Yöneticisinin Rolü. *Eğitim Yönetimi*, 30, 271-281.
- Uşun, S. (2004). *Bilgisayar Destekli Öğretimin Temelleri*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Uysal, D. Y. (2009). *Bilgi Teknolojileri Yatırımları, Bilgi Teknolojileri Performansı ve Karar Verme İlişkisi Üzerine Bir Araştırma*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul
- Weber, M. J. (2006). *A study of computer technology use and technology leadership of Texas elementary public school principals*. Unpublished Doctoral Dissertation. University of North Texas, the United States.
- Yalın, H. İ. (2002). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*. (5. Baskı). Ankara: Nobel Yayınları
- Yaşar, Ş. (1998). *Bilgisayar, Eğitimde Bilgisayarların Etkili Kullanımı*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, Açıköğretim Fakültesi Yayınları.